

Hälsokunskap

Bedömning av elevens lärande och kunnande i hälsokunskap i årskurserna 7–9

Föremål för bedömningen i hälsokunskap är de olika delområdena inom hälsokunskap. Syftet med bedömningen och responsen är att stödja lärandet och sporra eleverna att utveckla sina kunskaper i hälsokunskap och att tillämpa dem i vardagen. Eleverna ska ges möjlighet att visa sina kunskaper på ett mångsidigt sätt, i olika skeden av undervisningen och med hänsyn till delområdets karaktär. Som stöd för lärandet ska man även använda självvärdering och kamratrespons. I hälsokunskap är det särskilt viktigt att komma ihåg att bedömningen inte ska basera sig på elevens värderingar, attityder, hälsobeteende, sociala kompetens, temperament eller andra personliga egenskaper. I målen som anknyter till etiskt tänkande och självkännedom ska man beakta hur eleven begrundar och motiverar det aktuella temat ur ett hälsoperspektiv genom att utnyttja begrepp och olika källor inom området.

Slutbedömningen infaller det läsår då studierna i hälsokunskap avslutas som ett för alla gemensamt läroämne i årskurs 7, 8 eller 9 i enlighet med timfördelningen som beslutits och beskrivits i den lokala läroplanen. Slutbedömningen ska beskriva hur väl och i vilken mån eleven uppnått målen i lärokursen i hälsokunskap då studierna avslutas. Då slutvitsordet bildas ska man ta i beaktande alla mål och de därtill hörande kunskapskraven för slutbedömningen i hälsokunskap som fastställts i grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen, oberoende av för vilken årskurs 7, 8 eller 9 enskilda mål har ställts upp i den lokala läroplanen. Slutvitsordet är en helhetsbedömning som ska bildas utgående från målen och kunskapskraven för hälsokunskap. Eleven har uppnått målen i lärokursen för vitsorden 5, 7, 8 eller 9 då elevens kunnande i huvudsak motsvarar den nivå av kunnande som beskrivs i kunskapskraven för vitsordet i fråga. Helhetsbedömningen av kunnandet för vitsorden 4, 6 och 10 ska bildas utgående från målen för lärokursen i hälsokunskap och i relation till ovan nämnda kunskapskrav för slutbedömningen. Om eleven uppnår en bättre kunskapsnivå i något mål kan det kompensera en underkänd eller svagare prestation i något annat mål. Bedömningen av elevens arbete ska ingå i slutbedömningen i hälsokunskap och i slutvitsordet som ska bildas utgående från slutbedömningen.

Med handledning av eleven avses i hälsokunskap till exempel att läraren ger muntliga tilläggsanvisningar, ställer handledande frågor, åskådliggör med material eller ger motsvarande exempel. I kunskapskraven ingår beskrivningarna för de lägre vitsorden i beskrivningarna för det högre vitsordet.

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet 5	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
Växande och utveckling som stöder hälsan							
M1 handleda eleven att förstå bredden av begreppet hälsa, olika sätt att främja hälsan samt människans levnadslopp, växande och utveckling ur ett resursperspektiv	I1–I3	Eleven lär sig att granska bredden av begreppet hälsa, olika sätt att främja hälsan samt människans levnadslopp och växande och utveckling ur ett resursperspektiv.	Elevens uppfattning om hälsa	Eleven kan nämna något delområde inom hälsa. Eleven kan nämna något skede i människans levnadslopp.	Eleven kan med hjälp av exempel beskriva delområdena inom hälsa och sambandet mellan dem samt kan ge ett exempel på vad som avses med att främja hälsan. Eleven kan beskriva något skede i människans levnadslopp och nämna särdrag för växandet och	Eleven kan med hjälp av exempel beskriva delområdena inom hälsa och sambandet mellan dem. Eleven kan med hjälp av exempel beskriva vad som avses med att främja hälsan. Eleven kan beskriva olika skeden i människans levnadslopp, i synnerhet utvecklingen under	Eleven kan beskriva delområdena inom hälsa och förklara orsaksambanden mellan dem. Eleven kan redogöra för vad som avses med att främja hälsan. Eleven kan redogöra för olika skeden i människans levnadslopp och kan bedöma vilken betydelse hälsa

					utvecklingen under ungdomen.	ungdomen, och kan med hjälp av exempel beskriva betydelsen av hälsa, växande och utveckling som resurser i livet.	har som en resurs i olika livskeden.
M2 handleda eleven att utveckla sina emotionella och kommunikativa färdigheter samt förmågan att agera i olika konflikt- och krissituationer	I1	Eleven lär sig att använda sina emotionella och kommunikativa färdigheter samt lär sig att använda olika metoder för att hantera konflikt- och krissituationer.	Förmåga att analysera sina emotionella och kommunikativa färdigheter och hur man reglerar sitt beteende	Eleven kan nämna grundläggande känslor och känner till att de inverkar på beteendet. Eleven kan ange konfliktsituationer samt nämna drag som är karakteristiska för stress och kriser.	Eleven kan nämna de grundläggande känslorna samt ge några exempel på växelverkan mellan känslor och beteende. Eleven kan nämna sätt för att reda ut konfliktsituationer och för att hantera stress och kriser.	Eleven kan utöver de grundläggande känslorna även beskriva andra känslor och ge exempel på växelverkan mellan känslor och beteende och hur man reglerar sitt beteende. Eleven kan beskriva olika lösningar och sätt för att reda ut konfliktsituationer samt för	Eleven kan kategorisera känslor, analysera bakgrundsfaktorer som inverkar på dem samt redogöra för olika sätt att reglera sitt beteende och sin kommunikation. Eleven kan redogöra för orsaker till konfliktsituationer samt för motiverade sätt och

						att hantera stress och kriser.	lösningar för att reda ut konfliktsituationer och för att hantera stress och kriser.
M3 handleda eleven att utveckla sin självkänedom och att ge akt på sina värderingar och attityder samt kroppens och sinnets signaler samt att kontrollera faktorer som stöder det egna beteendet, lärandet och studierna	I1	Eleven lär sig att utveckla sin självkänedom och att reglera sitt beteende och lärande		<i>Används inte som grund för bildandet av vitsord. Eleven handleds att reflektera över sina erfarenheter som en del av självvärderingen.</i>			

<p>M4 handleda eleven att reflektera över frågor med anknytning till individualitet, gemenskap och jämlikhet ur ett hälsoperspektiv samt stödja elevens förmåga att handla på ett ansvarsfullt sätt i kommunikationssituationer</p>	<p>I1, I3</p>	<p>Eleven lär sig att reflektera över frågor med anknytning till individualitet, gemenskap och jämlikhet ur ett hälsoperspektiv samt lär sig att handla på ett ansvarsfullt sätt i kommunikationssituationer.</p>	<p>Förmåga att analysera den hälsomässiga utvecklingen och att agera i kommunikationssituationer</p>	<p>Eleven kan nämna faktorer som inverkar på individualiteten och ge något exempel på sambandet mellan sociala relationer och det psykiska välbefinnandet och hälsan.</p> <p>Eleven kan nämna etiska frågor som anknyter till samspel och kommunikation och kan under handledning komma med lösningar till dem.</p>	<p>Eleven kan beskriva faktorer som inverkar på individualiteten och ge exempel på vilken betydelse sociala relationer har för det psykiska välbefinnandet och hälsan.</p> <p>Eleven kan beskriva etiska frågor som anknyter till samspel och kommunikation och kan komma med lösningar till dem.</p>	<p>Eleven kan med hjälp av exempel och ur ett hälsoperspektiv analysera frågor som anknyter till den individuella utvecklingen samt kan analysera vilken betydelse sociala relationer har för det psykiska välbefinnandet och hälsan.</p> <p>Eleven kan analysera etiska frågor som anknyter till samspel och kommunikation och kan komma med ansvarsfulla</p>	<p>Eleven kan ur ett hälsoperspektiv analysera och motivera frågor som anknyter till den individuella utvecklingen samt kan bedöma vilken betydelse sociala relationer har för det psykiska välbefinnandet och hälsan.</p> <p>Eleven kan värdera etiska frågor som anknyter till samspel och kommunikation samt kan värdera och motivera ansvarsfulla lösningar till dem.</p>
---	---------------	---	--	---	---	--	---

						lösningar till dem.	
Faktorer som stöder och tär på hälsan och att förebygga sjukdomar							
M5 handleda eleven att fördjupa sin förståelse för fysisk, psykisk och social hälsa och faktorer och mekanismer som stärker och hotar dessa samt stödja elevens förmåga att använda relaterade begrepp på ett korrekt sätt	I1–I3	Eleven lär sig att granska faktorer och mekanismer som stärker och hotar den fysiska, psykiska och sociala hälsan samt lär sig att använda relaterade begrepp på ett korrekt sätt.	Förmåga att observera faktorer som påverkar hälsan samt använda begrepp som anknyter till hälsa	Eleven kan nämna faktorer som stöder respektive hotar hälsan. Eleven kan under handledning använda enstaka begrepp som anknyter till hälsa och sjukdom.	Eleven kan beskriva faktorer som stöder respektive hotar hälsan samt kan i huvuddrag beskriva sambanden mellan dem. Eleven kan på ett korrekt sätt använda några begrepp som anknyter till hälsa och sjukdom.	Eleven kan analysera faktorer som stöder respektive hotar hälsan samt kan beskriva sambanden mellan dem. Eleven kan i huvudsak använda begrepp som anknyter till hälsa och sjukdom på ett korrekt sätt.	Eleven kan analysera och bedöma faktorer som stöder respektive hotar hälsan samt kan beskriva deras samband och orsakssamband. Eleven kan använda begrepp som anknyter till hälsa och sjukdom på ett korrekt sätt.
M6 stödja eleven att utveckla sina färdigheter att söka och använda	I2- I3	Eleven lär sig att söka och använda information om hälsa och sjukdomar samt lär	Förmåga att tillämpa kunskaper och färdigheter med anknytning till	Eleven kan under handledning söka hälsorelaterad information.	Eleven kan söka hälsorelaterad information ur några källor och kan ställvis	Eleven kan söka hälsorelaterad information i olika källor och huvudsakligen använda	Eleven kan söka hälsorelaterad information mångsidigt i olika informationskällor,

information om hälsa och sjukdomar samt främja elevens förmåga att agera ändamålsenligt i situationer som anknyter till hälsa, säkerhet och sjukdomar		sig att agera ändamålsenligt i situationer som anknyter till hälsa, säkerhet och sjukdomar.	hälsa, säkerhet och sjukdom	Eleven kan nämna något tillvägagångssätt för egenvård, för att söka hjälp och för situationer som hotar hälsan och tryggheten.	använda informationen på ett ändamålsenligt sätt. Eleven kan ange tillvägagångssätt för egenvård, för att söka hjälp och för situationer som hotar hälsan och tryggheten.	den på ett ändamålsenligt sätt. Eleven kan beskriva ändamålsenliga tillvägagångssätt för egenvård, för att söka hjälp och för situationer som hotar hälsan och tryggheten.	kan bilda sökord och avgränsa sökningen samt använda informationen på ett ändamålsenligt sätt. Eleven kan bedöma olika tillvägagångssätt för egenvård, för att söka hjälp och för situationer som hotar hälsan och tryggheten.
M7 handleda eleven att iaktta och utvärdera sina egna vanor, val och motiv som berör hälsa och säkerhet samt uppmuntra	I1- I2	Eleven lär sig att iaktta och utvärdera faktorer som anknyter till den egna hälsan och säkerheten samt lär sig att reflektera över		<i>Används inte som grund för bildandet av vitsord. Eleven handleds att reflektera över sina erfarenheter som en</i>			

eleven att reflektera över resurser som är viktiga för den egna hälsan		resurser som är viktiga för den egna hälsan.		<i>del av självvärderingen.</i>			
M8 handleda eleven att iaktta och kritiskt granska företeelser som anknyter till hälsa och sjukdom samt värderingar och normer som är förknippade med dem och att bedöma tillförlitligheten och relevansen i information	I1–I3	Eleven lär sig att iaktta och kritiskt granska företeelser som anknyter till hälsa och sjukdom samt värderingar och normer som är förknippade med dem. Eleven lär sig att bedöma tillförlitligheten och relevansen i information.	Förmåga att granska företeelser som anknyter till hälsa och sjukdom samt bedöma tillförlitligheten i hälsorelaterad information	Eleven kan nämna faktorer som påverkar hälsovanorna samt kan nämna etiska frågor som anknyter till livsstil. Eleven kan ge ett exempel på konsekvenserna av val som gäller livsstilen. Eleven kan nämna någon faktor som beskriver tillförlitligheten i hälsorelaterad information.	Eleven kan beskriva faktorer som påverkar hälsovanorna samt kan beskriva etiska frågor som anknyter till livsstil. Eleven kan ge exempel på konsekvenserna av val som gäller livsstilen. Eleven kan under handledning bedöma tillförlitligheten i hälsorelaterad information utgående från några faktorer	Eleven kan analysera faktorer som påverkar hälsovanorna och förklara hur olika företeelser som anknyter till hälsovanor uppstår. Eleven kan beskriva etiska frågor som anknyter till livsstil och analysera konsekvenserna av val som gäller livsstilen. Eleven kan bedöma	Eleven kan bedöma faktorer som påverkar hälsovanorna samt kan förklara och motivera hur företeelser som anknyter till hälsovanor uppstår. Eleven kan analysera etiska frågor som anknyter till livsstil samt kan bedöma och motivera konsekvenserna av val som gäller livsstilen.

					<p>som beskriver informationens tillförlitlighet.</p>	<p>tillförlitligheten i hälsorelaterad information utgående från flera faktorer som beskriver informationens tillförlitlighet.</p>	<p>Eleven kan ur olika synvinklar bedöma tillförlitligheten i hälsorelaterad information och hur användbar informationen är.</p>
<p>Hälsa, samfund, samhälle och kultur</p>							
<p>M9 handleda eleven att förstå samhällets, omgivningens, kulturens och informations- och kommunikationsteknologins betydelse för hälsa och välbefinnande</p>	<p>13</p>	<p>Eleven lär sig att iaktta samhällets, omgivningens, kulturens och informations- och kommunikationsteknologins betydelse för hälsa och välbefinnande.</p>	<p>Förmåga att förstå hur omgivningen påverkar hälsan</p>	<p>Eleven kan nämna effekter som livsmiljön har på hälsan och kan nämna samband mellan hälsa och samfund, kultur eller informations- och kommunikationsteknologi.</p>	<p>Eleven kan beskriva effekter som livsmiljön har på hälsan samt ge exempel på samband mellan hälsa och samfund, kultur eller informations- och kommunikationsteknologi.</p>	<p>Eleven kan analysera centrala direkta och indirekta effekter som livsmiljön har på hälsan samt förklara sambanden mellan hälsa och samfund, kultur samt informations- och kommunikationsteknologi.</p>	<p>Eleven kan bedöma centrala direkta och indirekta effekter som livsmiljön har på hälsan samt bedöma sambandet mellan hälsa och samfund, kultur samt informations- och kommunikationsteknologi.</p>

<p>M10 handleda eleven att lägga grunden för den egna studie-, funktions- och arbetsförmågan och för att upprätthålla den samt att beskriva hur man använder hälsotjänster på ett ändamålsenligt sätt</p>	<p>I1- I2</p>	<p>Eleven lär sig att lägga grunden för den egna studie-, funktions- och arbetsförmågan och för att upprätthålla den. Eleven lär sig beskriva hur man använder hälsotjänster på ett ändamålsenligt sätt.</p>	<p>Förmåga att uppfatta på vilka sätt man kan främja arbetsförmågan</p>	<p>Eleven kan nämna faktorer som påverkar studie-, funktions- och arbetsförmågan. Eleven kan nämna den egna skolans och kommunens hälsotjänster.</p>	<p>Eleven kan beskriva faktorer som påverkar studie-, funktions- och arbetsförmågan. Eleven kan beskriva den egna skolans och kommunens hälsotjänster.</p>	<p>Eleven kan tillämpa kunskap om faktorer som påverkar studie-, funktions- och arbetsförmågan, till exempel genom att göra upp en plan som stöder dessa. Eleven kan beskriva olika hälsotjänster i samhället och ge exempel på hur de kan användas i olika situationer.</p>	<p>Eleven kan tillämpa och utvärdera kunskap om faktorer som påverkar studie-, funktions- och arbetsförmågan, till exempel genom att göra upp en motiverad plan som stöder dessa. Eleven kan beskriva och utvärdera olika hälsotjänster i samhället och hur de kan användas på ett ändamålsenligt sätt i olika situationer.</p>
<p>M11 handleda eleven att förstå och</p>	<p>I1–I3</p>	<p>Eleven lär sig att observera uppfattningar</p>	<p>Förmåga att bedöma uppfattningar om</p>	<p>Eleven kan med hjälp av ett exempel</p>	<p>Eleven kan med hjälp av exempel</p>	<p>Eleven kan med hjälp av ändamålsenliga</p>	<p>Eleven kan bedöma hur familjen, den</p>

<p>bedöma uppfattningar om hälsa i den egna familjen, den närmaste omgivningen och inom olika samfund och att förstå deras betydelse för en själv samt handleda eleven att bilda sig en uppfattning om på vilka sätt hen lär sig bäst</p>		<p>om hälsa i den egna familjen, den närmaste omgivningen och inom olika samfund samt förstår deras betydelse för en själv. Eleven lär sig att bilda sig en uppfattning om på vilka sätt hen lär sig bäst.</p>	<p>hälsa och att inse vilka faktorer som främjar lärande</p>	<p>beskriva hur familjen, den närmaste omgivningen eller andra sociala samfund påverkar uppfattningarna om hälsa. Eleven kan nämna en faktor som stöder det egna lärandet.</p>	<p>beskriva hur familjen, den närmaste omgivningen eller andra sociala samfund påverkar uppfattningarna om hälsa samt kan känna igen hur de inverkar på den egna uppfattningen om hälsa. Eleven kan nämna faktorer som stöder det egna lärandet.</p>	<p>exempel analysera hur familjen, den närmaste omgivningen och andra sociala samfund påverkar uppfattningarna om hälsa samt kan beskriva deras betydelse för den egna uppfattningen om hälsa. Eleven kan beskriva faktorer som stöder det egna lärandet.</p>	<p>närmaste omgivningen och andra sociala samfund påverkar uppfattningarna om hälsa samt kan utvärdera deras betydelse för den egna uppfattningen om hälsa. Eleven kan analysera faktorer som stöder det egna lärandet.</p>
<p>M12 stödjande elevens förmåga att kritiskt bedöma information som berör hälsa och sjukdom samt att beskriva</p>	<p>13</p>	<p>Eleven lär sig att kritiskt bedöma information som berör hälsa och sjukdom samt lär sig att granska</p>	<p>Förmåga att bedöma hälso-relaterad information samt kännedom om metoder och sätt som</p>	<p>Eleven kan nämna något sätt att påverka med hälsorelaterad information eller en faktor som inverkar på den</p>	<p>Eleven kan under handledning analysera sätt att påverka med hälsorelaterad information samt kan under</p>	<p>Eleven kan analysera olika sätt att påverka med hälsorelaterad information samt kan analysera tillförlitligheten i</p>	<p>Eleven kan bedöma sätt att påverka med hälsorelaterad information samt kan bedöma tillförlitligheten i</p>

<p>individens rättigheter, ansvar och möjligheter att påverka i frågor som gäller hälsa och trygghet i den egna lärmiljön och den närmaste omgivningen</p>		<p>individens rättigheter, ansvar och möjligheter att påverka i frågor som gäller hälsa och trygghet i den egna lärmiljön och den närmaste omgivningen.</p>	<p>påverkar hälsa och trygghet</p>	<p>hälsorelaterade informationens tillförlitlighet.</p> <p>Eleven kan ange någon konsekvens som olika livsstilar har för samhället eller för miljöns hälsa eller trygghet.</p> <p>Eleven kan nämna någon metod med vilken man kan påverka hälsan och tryggheten i den närmaste omgivningen.</p>	<p>handledning analysera tillförlitligheten i den hälsorelaterade informationen.</p> <p>Eleven kan beskriva vilka konsekvenser olika livsstilar har för andra människor, för samhället eller för miljöns hälsa och trygghet.</p> <p>Eleven kan beskriva metoder med vilka man kan påverka hälsan och tryggheten i den närmaste omgivningen.</p>	<p>hälsorelaterad information.</p> <p>Eleven kan analysera vilka konsekvenser olika livsstilar har för andra människor, för samhället och för miljöns hälsa och trygghet.</p> <p>Eleven kan analysera metoder med vilka man kan påverka hälsan och tryggheten i den närmaste omgivningen.</p>	<p>hälsorelaterad information.</p> <p>Eleven kan bedöma och motivera vilka konsekvenser olika livsstilar har för andra människor, för samhället och för miljöns hälsa och trygghet.</p> <p>Eleven kan bedöma och motivera metoder med vilka man kan påverka hälsan och tryggheten i den närmaste omgivningen.</p>
--	--	---	------------------------------------	---	---	---	---